

TÜNDÉREK VONZÁSÁBAN

Érsek Tibor
80
válogatott sakkeladványa

THE ATTRACTION OF FAIRY PROBLEMS

**80 selected problems of
Tibor Érsek**

FELESÉGEMNEK AJÁNLOM

DEDICATED TO MY WIFE

TÜNDÉREK VONZÁSÁBAN

Érsek Tibor

80

válogatott sakkfeladványa

THE ATTRACTION OF FAIRY PROBLEMS

**80 selected problems of
Tibor Érsek**

ELŐSZÓ

Érsek Tiborral sakkfeladványszerző pályám kezdetén egy tehetségkutató versenyen ismerkedtem meg a hetvenes évek végén: ő volt a bíró, én pedig az ismeretlen, kezdő szerző. Ez a találkozás nem csak a sakkhöz, a feladványokhoz fűződő viszonyomat határozta meg, de nyugodtan állíthatom, hogy egész életemre kihatással volt. Miközben a táblán túli kapcsolatunk személyes jó barátsággá nemesedett, a sakkéletben egész pályafutásom alatt támogató mentoromként tisztelhettem. S nem csak én köszönhetem neki a kezdő botladozásokat tévedhetetlen ízléssel és szakmai tudással kiigazító baráti és szakmai segítséget. Érsek Tibor ugyanis saját feladványművészetének ápolása mellett egész életében a kezdő szerzők felkutatásának és felkarolásának apostola volt. Hibás a múlt idő: ma is az. Szerencsére ebben a munkában sosem volt egyedül. Olyan nagyszerű közösségekhez tartozott, mint a Tipográfia Klub vagy később a Vízügyi SC Bakcsi Györggyel közösen létrehozott feladványköre, amely akkoriban egyedülálló lehetőséget jelentett a lelkes feladványosok szakmai fejlődésére.

A történet azonban nem ekkor, hanem 1962-ben kezdődött, amikor első feladványa megjelent. Innen egyenesen vezetett az út az 1979-ben megszerzett magyar mesteri, majd a 2006-os nagymesteri cím felé. A feladványéletet szolgáló testület, a Sakkszerzemény Bizottság – amelynek 2001-2007 között az elnöke is volt – 1976 óta tudhatja a tagjai között mind a mai napig.

Díjazott feladványainak száma impozáns, hiszen 813 megjelent művéből 332 nyert helyezést, 82 ezek közül díjat. A FIDE-Albumokba 11 feladványát válogatták be, ezek közül 4 társszerzemény. Ez utóbbi tény jól példázza Tibor viszonyát a feladványszerzéshez: a minél tökéletesebb formában létrehozott MŰ a fontos – az egyedül, társak nélkül learatott sikernek nincs jelentősége ebben az alkotói folyamatban.

Feladványainak értékét sem elsősorban a helyezések, hanem sokkal inkább a művekben átélhető művészi élmények jelenítik meg. Ha egy szóval kellene jellemeznem Tibor munkásságát, azt mondanám: klasszikus. Gazdag stratégiával, szemet gyönyörködtető vonaljátékkal és gyakran váratlan tisztáldozatokkal (különösen a mesterien kezelt vezéráldozatokkal) tarkított feladványai a legjobb régi magyar sakkszerző-hagyományokat idézik. Ennek jegyében kerül elő például az olyan kevésbé divatos követelmény is, mint a patt, amelyről kiderül, hogy még mindig bőséges lehetőségeket kínál.

Ez az egyszavas kategorizálás mégis rettentően igazságtalan lenne. Mert míg a klasszikus eszmék jól nyomon követhetők a feladványokban, a gondolatok kifejezésének formái gyakran messze elrugaszkodnak a múlt talajától. Ez a kettősség nyilvánul meg ebben a kötetben is, amely a klasszikus értékeken keresztül a tündérek világába kalauzol bennünket.

Érsek Tibor műveinek egy részét – a sakklapokon kívül – az 1998-ban közreadott válogatásalbumból ismerhetjük. A jelen összefoglaló az ezt követő időszak gazdag terméséből kínál áttekintést, amelyet örömmel ajánlok mindenkinek.

2010. április 15.

Szabó Tibor

FOREWORD

I became familiar with Tibor Érsek at the beginning of my chess problem composing activities, on the occasion of a talent-discovery tourney at the end of the 1970s: he was the judge, whereas I was an unknown fledgeling composer. This encounter not only determined my attitude towards chess and chess problems, but additionally exerted a great influence on my whole life. Our connection across the chess table developed into a great friendship, and I was able to respect Tibor as a supporting mentor throughout my own career in chess life. And I am not alone in being able to thank him for his friendly and professional help in correcting our initial stumblings with infallible taste and wide-ranging knowledge. For in addition to developing his own skills in creating chess problems, Tibor Érsek has been engaged throughout the whole of his adult life in seeking out and nurturing young composers, and he continues to do so today. Fortunately, he was never alone in these activities: he belonged to such wonderful communities as the Tipográfia Klub and later the group of problem composers at the Vízügyi SC, brought about in collaboration with György Bakcsi, which at that time was a unique opportunity for the professional development of enthusiastic composers.

The story did not begin then, however, but in 1962, when his first problem was published, and this was followed by a straight road towards his Hungarian master's title in 1979, and his grandmaster's title in 2006. He has been a member of the Sakkszerzemény Bizottság (the Hungarian committee that supervises chess problem life) since 1976, and was its chairman between 2001 and 2007.

He has achieved imposing success with his problems: of his 813 published problems, 332 have received awards, among them 82 prizes. 11 of his compositions have been selected into the FIDE Albums, 4 of them with co-authors. These data clearly illustrate Tibor's attitude to problem composing, the important aim being the creation of a work of art in the most perfect form that can be attained, the success of the individual not being of significance in this creative process.

The value of his problems is not primarily reflected by his awards, but much rather by the artistic experiences woven into his compositions. If I had to characterize his activities in one word, I would choose the word “classical”. With their rich strategy, sparkling line play, and often unexpected sacrifices (particularly the masterly Queen sacrifices), his works recall the best traditions of the old Hungarian composers. In this context, I might mention as an example the not over-fashionable stalemate, which in Tibor’s hands turns out to conceal abundant unexplored possibilities.

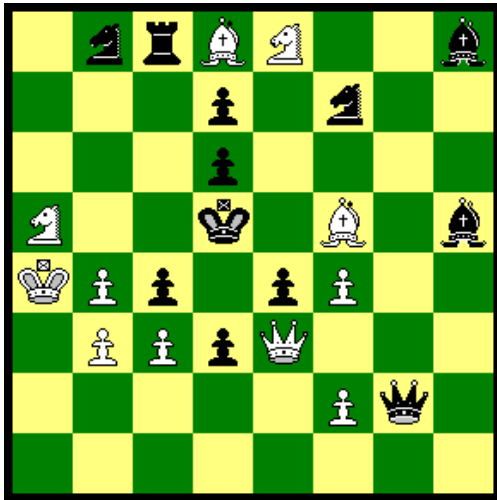
The word “classical” alone would nevertheless be terribly unfair: although the truly classical ideas can readily be discerned in his compositions, the forms in which he expresses his ideas are by no means old. This duality is manifested in the present volume too, which guides us via classical values into the world of the fairies.

We are familiar with some of the works by Tibor Érsek not only in the journals, but also in the album of selected problems that appeared in 1998. The present collection offers a survey of the rich production from the following period, and I am delighted to be able to recommend it to everyone.

15 April 2010

Tibor Szabó

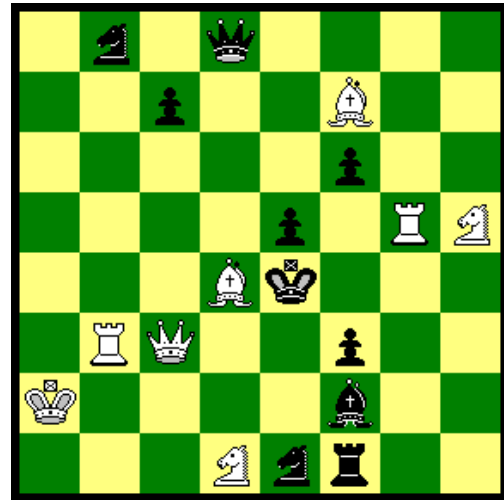
1.
Šachova Skladba, 1999
3rd Honorable Mention

#2

11+12

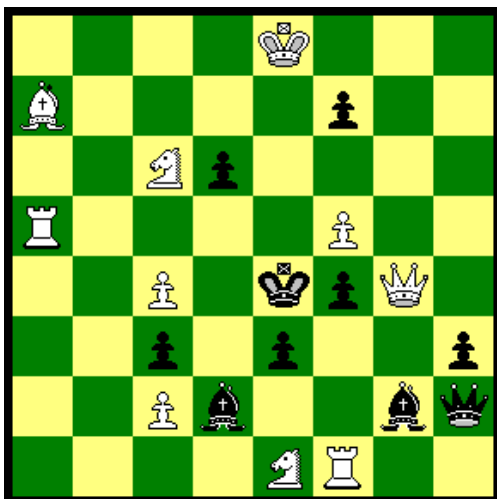
2.
6th W.C.C.T., section A
Co-authors: Gábor Cseh, Árpád Molnár
10th Place

#2

8+10

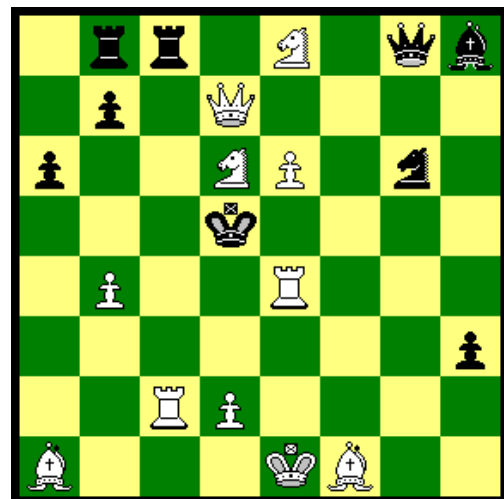
3.
LMP Tourney, 2001
1st Place

#2

10+10

4.
Buglos-80 Jubilee Tourney, 2003
4th Prize

#2

11+9

1.

1. Lc7? (thr. 2. bxc4#) (A)

1. - Se5 2. Dd4# (B)

1. - cxb3 2. c4#

1. - Txc7 2. Sxc7#

1. - Ld1!

1. Lf6! (thr. 2. Dd4# (B)

1. - Sc6 2. bxc4# (A)

1. - Dxf2 2. Dxe4#

1. - Lxf6 2. Sxf6#

2.

1. Dd2? (thr. 2. Sc3#)

1. - Dxd4 2. Sxf6#

1. - Lxd4 2. Sg3#

1. - exd4 2. Df4#

1. - fxc5!

1. Dc4! (thr. 2. Sc3#)

1. - Dxd4 2. Ld5#

1. - Lxd4 2. Te3#

1. - exd4 2. De6#

1. - fxc5 2. Lg6#

3.

1. De2? (thr. 2. Dd3#) 1. - f3! (a,b)

1. Sf3? (thr. 2. Sg5#) 1. - f6! (b,c)

1. f6? (thr. 2. Df5#) 1. - d5! (c,d)

1. Td5? (thr. 2. Td4#) 1. - e2! (d,a)

1. Dg7! (thr. 2. Dd4#)

1. - d5 2. De5#

1. - f6 2. De7#

4.

1. Lf6? (thr. 2. Td4#) (A)

1. - Tc4 2. Lxc4# (B)

1. - Dxe6 2. Dxe6#

1. - Lxf6 2. Sxf6#

1. - Se5!

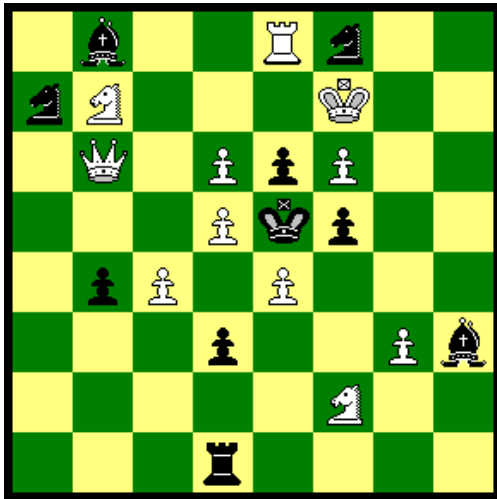
1. Tc7! (thr. 2. Lc4#) (B)

1. - Se5 2. Td4# (A)

1. - b5 2. Dc6#

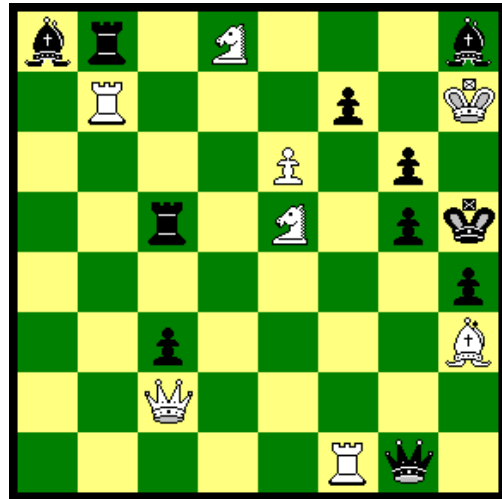
1. - Txc7 2. Sxc7#

5.
Schach, 2005
Commendation

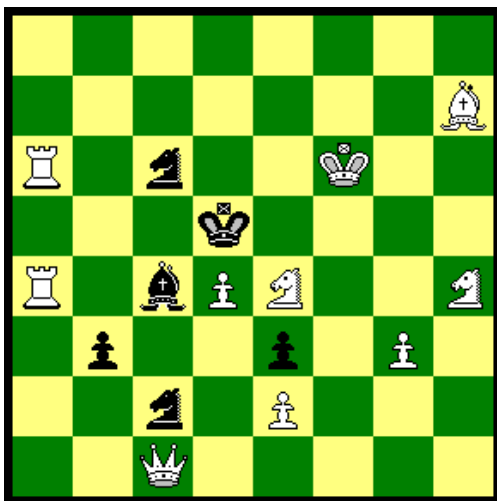
#2 11+10
A: diagram, B: wTe8 → g5

6.
Ural Problemist, 2005

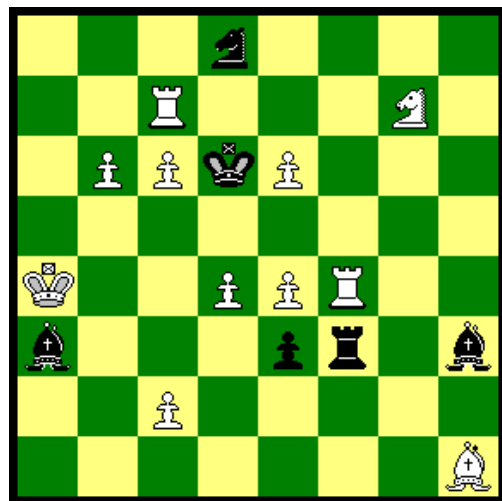
#2 8+11

7.
Problem-Echo Tourney, 2008
3rd Honorable Mention

#2 10+6

8.
Schach, 2009

#2 11+6

5.

A: 1. Dc5? (thr. 2. dxe6#)

- 1. - Sd7 2. Txe6#
- 1. - Lxd6!

1. dxe6! (thr. 2. Dc5#)

- 1. - Sd7 2. exd7#
- 1. - Lxd6 2. Dxd6#

B: 1. exf5? (thr. 2. De3#)

- 1. - Lg2 2. fxe6#
- 1. - Te1!

1. De3! (thr. 2. exf5#)

- 1. - Lg2 2. Sg4#
- 1. - Te1 2. Sxd3#

6.

1. Tbx7? (thr. 2. Dxc6#) 1. - Le4!

1. Sdx7? (" ") 1. - Tg8!

1. Sex7? (" ") 1. - Tf5!

1. exf7? (" ") 1. - Tc6!

1. Tfx7! (" ")

1. - Db1 2. Lg4#

7.

1. - S2xd4 2. Dxc4#

1. - S6xd4 2. Td6#

1. - Kxd4 2. Dd1#

1. Sf5! (thr. 2. Sc3#)

1. - S2xd4 2. Sxe3#

1. - S6xd4 2. Se7#

1. - Kxe4 2. Dh1#

8.

1. c4? (thr. 2. e5#) (a)

1. - Sxc6 2. Td7# (b)

1. - Sf7!

1. Kb5? (thr. 2. Td7#) (b)

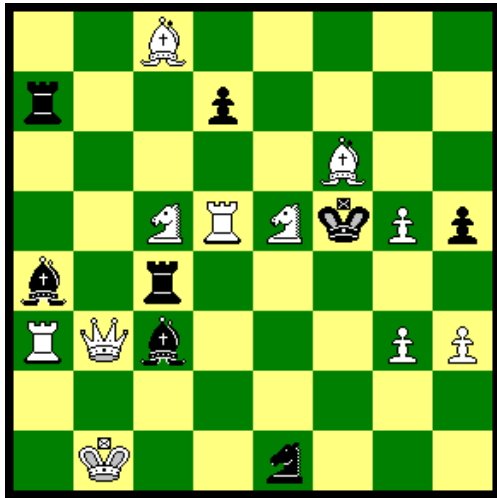
1. - Lxe6 2. Se8# (c)

1. - Lf1+!

1. Tf6! (thr. 2. Se8#) (c)

1. - Txf6 2. e5# (a)

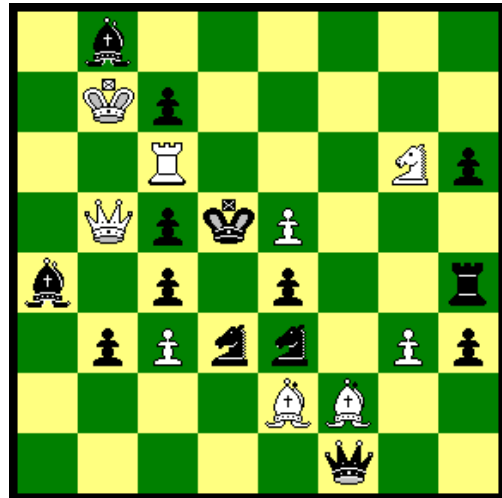
9.
LMP Tourney, 2000
5th Place

#3

11+8

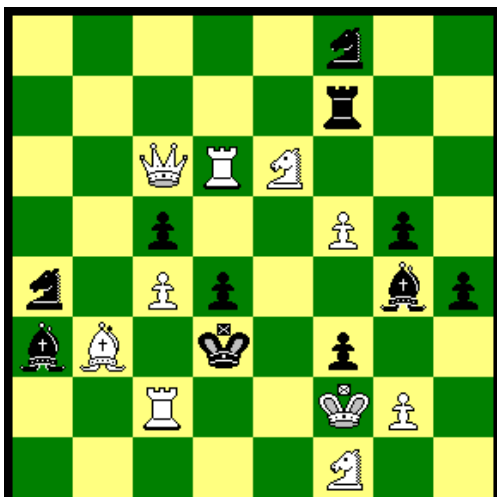
10.
StrateGems, 2005
Co-author: Tibor Szabó
5th Honorable Mention

#3

9+14

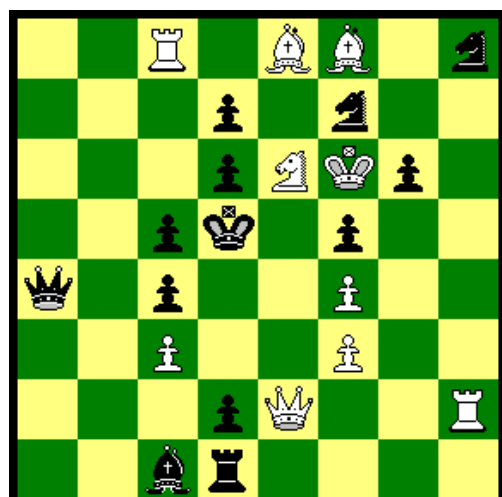
11.
Schach, 2005

#3

10+11

12.
Shahmatnaja Poesija, 2006
2nd Prize

#3

10+13

9.

- 1. Td4! (thr. 2. g4+ hxg4 3. hxg4#)
- 1. - Txd4 2. De6+ dxe6 3. Lxe6#
- 1. - Lxd4 2. Df3+ Sxf3 3. Txf3#

10.

- 1. Da6! (thr. 2. Se7+ Kxe5 3. Te6#)
- 1. - Sf4 2. Txc5+! Kxc5 3. Dxc4#
- 1. - Sf5 2. Dxc4+! Kxc4 3. Txc5#

AB – BA

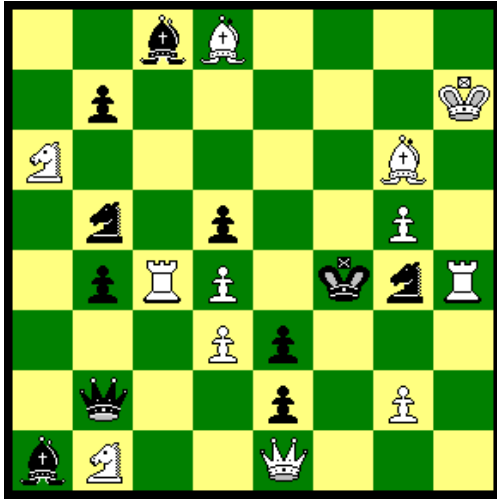
11.

- 1. - Sc3 2. Td2#
- 1. - Lxf5 2. Dxf3#

- 1. Sd2? (thr. 2. De4#)
- 1. - Sc3!

- 1. gxf3? (thr. 2. De4#)
- 1. - Lxf5!

- 1. Dd5! (thr. 2. Dxd4+ cxd4 3. Txd4#)
- 1. - Lb2 2. Sd2! Sc3 3. Sxc5#
- 1. - Td7 2. gxf3! Lxf5 3. Dxf5#
- (1. - Sxe6 2. Txe6)

12.

- 1. Sg5! (thr. 2. De4+ fxe4 3. fxe4#)
- 1. - Sxg5 2. De5+ dxe5 3. Txc5#
- 1. - Dc2 2. De6+ dxe6 3. Lc6#
- 1. - Te1 2. Dxd2+ Lxd2 3. Txd2#

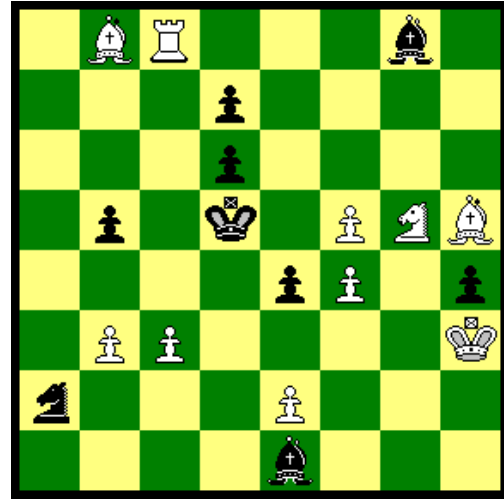
13.
StrateGems, 2009

#3

12+11

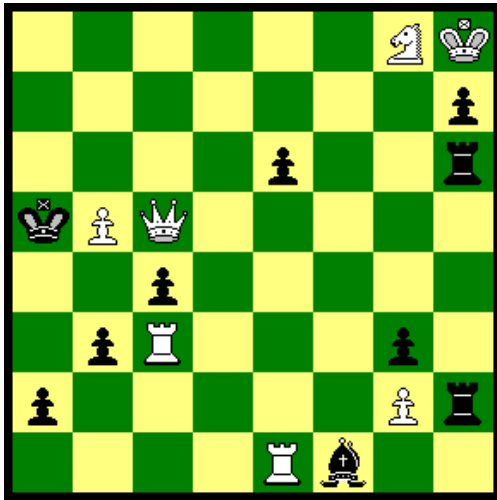
14.
StrateGems, 2009

#3

10+9

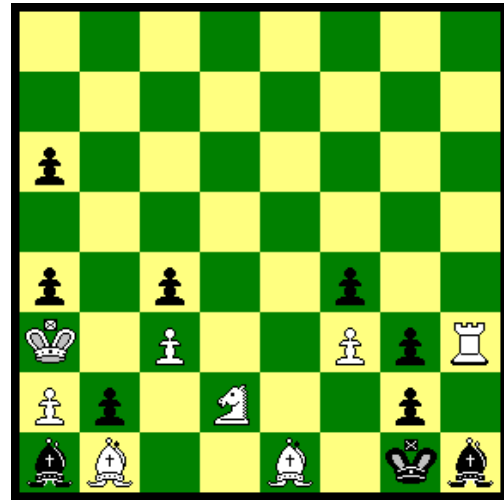
15.
StrateGems, 2008

#4

7+10

16.
Die Schwalbe, 2009

#10

8+10

13.

1. Lf6! (thr. 2. Le5+ Kxg5 3. Th5#)
1. - Dxd4 2. Sd2! (thr. 3. g3#)
  2. - exd2 3. Df2#
1. - Sxd4 2. Sc7! (thr. 3. Sxd5#)
  2. - Le6 3. Sxe6#

14.

1. Lf3? (thr. 2. Lxe4#)
  1. - Sxc3!
1. Sh7? (thr. 2. Sf6#)
  1. - Lxc3!
1. La7! (thr. 2. c4+ bxc4 3. bxc4#)
  1. - Lxc3 2. Lf3! exf3 3. e4#
  1. - Sxc3 2. Sh7! Lxh7 3. Lf7#

Bannij theme

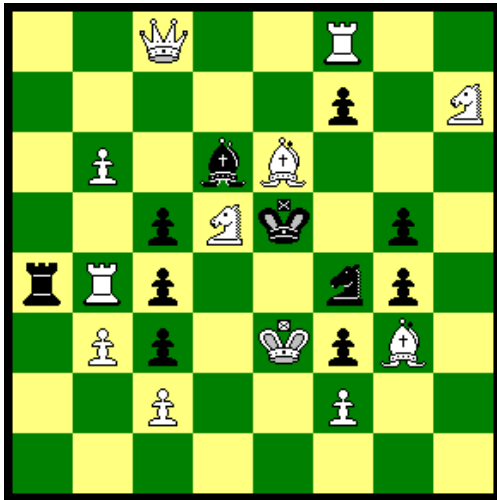
15.

1. Se7? (thr. 2. Sc6+ Ka4 3. b6)
  1. - Lxg2!
1. Ta1! (thr. 2. Txa2+ bxa2 3. Ta3#)
  1. - Txc2 2. Se7! (thr. 3. Sc6+ Ka4 4. Db4#)
  2. - e5 3. Sd5 and 4. Db4#

16.

1. Th4! a5 2. Txf4 Kh2
3. Th4+ Kg1 4. Txc4 Kh2
5. Th4+ Kg1 6. Txa4 Kh2
7. Th4+ Kg1 8. f4! a4
9. Sf3+ Kf1 10. Ld3#

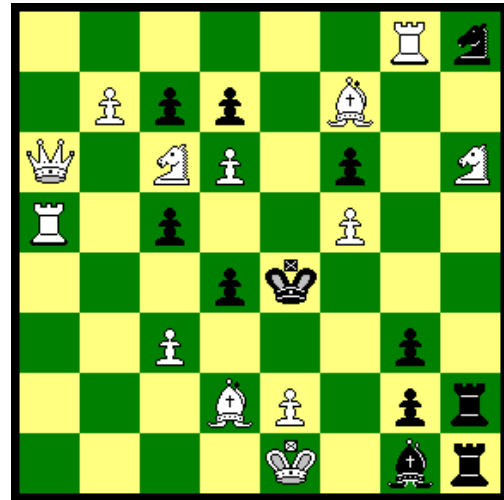
17.
LMP Tourney, 2007
4th Place

s#2

12+11

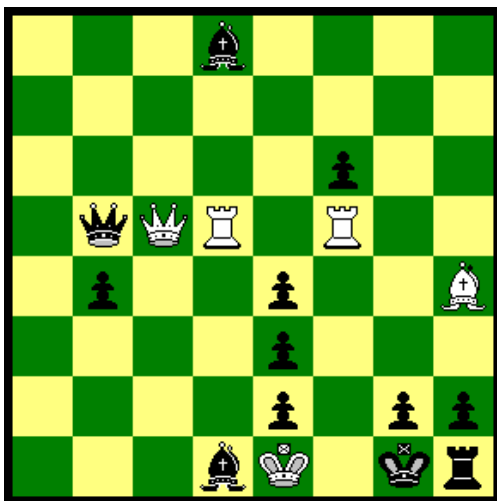
18.
Sakkélet, 2001
Co-author: Árpád Molnár
1st Prize

s#3

13+12

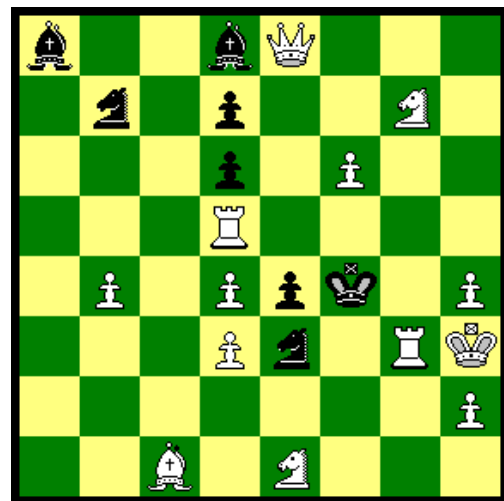
19.
Zucker-70 Tourney, 2008 (version)
1st Honorable Mention

s#4

5+12

20.
Bakonyoszlop-98 Tourney, 1998
2nd Honorable Mention

s#5

13+8

17.

1. Sc7? (thr. 2. Lxf4+ gxf4#)
1. - fxe6!

1. Sdf6? (thr. 2. Lxf4+ gxf4#)
1. - cxb3!

1. Se7! (thr. 2. Lxf4+ gxf4#)
1. - fxe6 2. Dxc5+ Lxc5#
1. - cxb3 2. Te4+ Txe4#

18.

1. b8D! (thr. 2. Db1+ d3
3. Dc4+ Ld4#)
1. - Sxf7 2. Tg4+ Kd5
3. Txd4+ Lxd4#
1. - dxc6 2. Dd3+ Ke5
3. Dxd4+ Lxd4#
1. - Txb6 2. De8+ Kxf5
3. Sxd4+ Lxd4#

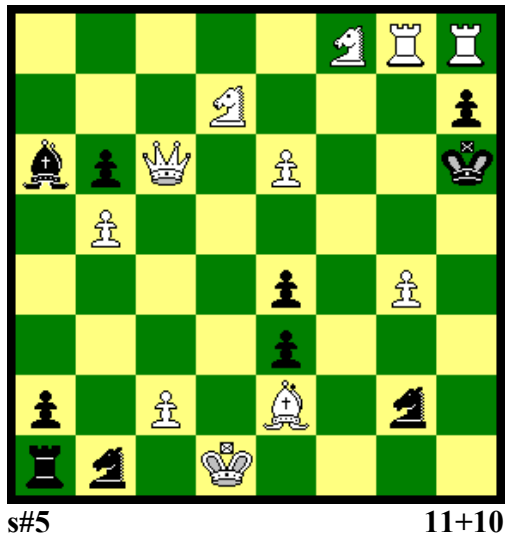
19.

1. Tg5! (thr. 2. Txg2+ Kxg2#)
1. - fxg5
2. Txg5! (thr. 3. Txg2+ Kxg2#)
2. - Lxg5
3. Dxg5! (thr. 4. Dxg2+ Kxg2#)
3. - Dxg5 4. Lf2+! exf2#

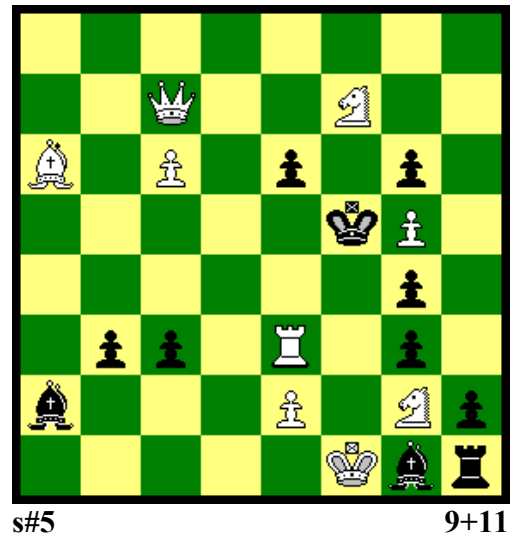
20.

1. Dg6! (thr. 2. Se6+ dxe6
3. Df5+ exf5 4. Tg4+ fxg4#)
1. - Sc5 2. bxc5! Lxd5
3. Dxe4+ Lxe4 4. Tf3+ Lxf3
5. Sg2+ Lxg2#

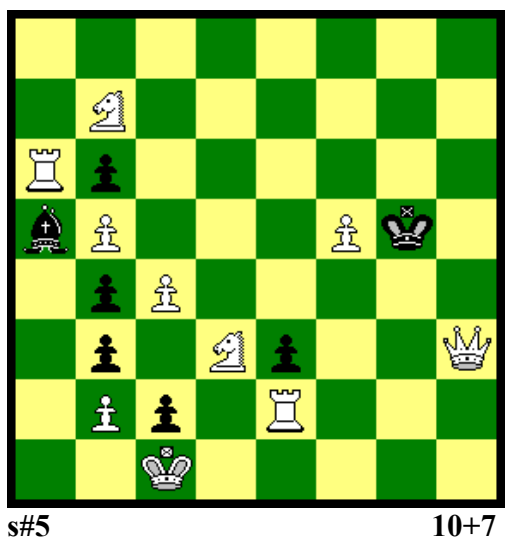
21.
Csák-Majoros Tourney, 1999
Commendation

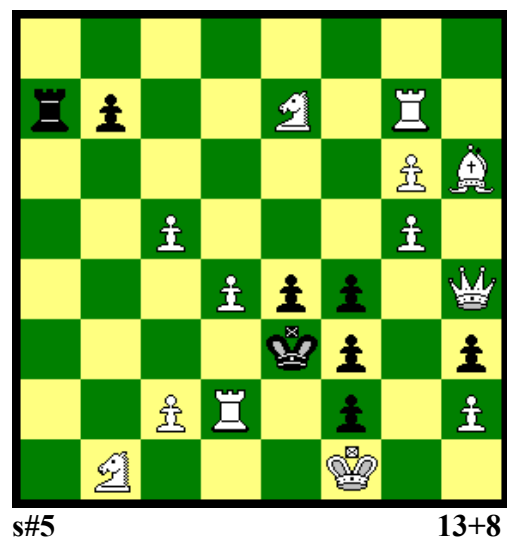
22.
Csák-Majoros Tourney, 2000
5th Honorable Mention

23.
J. Pitkänen-60 Tourney, 2001
1st Commendation

24.
Csák-Majoros-Pásztor Tourney, 2009
2nd Commendation

21.

1. Tg7! (thr. 2. g5+ Kxg7
3. Dc3+ Sxc3#)

1. - Kxg7 2. Txh7+ Kg8
3. Sf6+ Kxf8 4. Da8+ Lc8
5. Da3+ Sxa3#

22.

1. Txe6! (thr. 2. Tf6+ Ke4
3. Df4+ Kd5 4. Td6+ Kc5
5. Dd4+ Lxd4#)

1. - Kxe6 2. Lc4+ Kf5
3. e4+! Kxe4 4. De5+ Kf3
5. De3+ Lxe3#

23.

1. Dh7! (zugzwang)

1. - Kf6 2. Dg6+ Ke7
3. Dg7+ Ke8 4. Txb6! Lxb6
5. Txe3+ Lxe3#

1. - Kg4 2. Tg2+ Kf3
3. Dh3+ Ke4 4. Dg4+ Kxd3
5. Td2+ exd2#

24.

1. Sc6! (thr. 2. Te2+ fxe2#)
1. - bxc6 2. Td7! (thr. 3. Te2+ fxe2#)
2. - Txd7 3. Lg7! (thr. 4. Te2+ fxe2#)
3. - Txc7 4. Dh8! (zugzwang)
4. - g7T ~ 5. Te2+ fxe2#

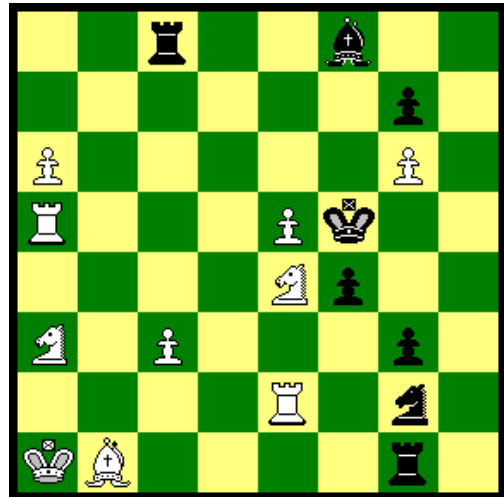
25.
 idee & form, 1999
 Special Prize

h#2 4+12

- O position
 A: without wSa4
 B: without wLc6
 C: without wTc5

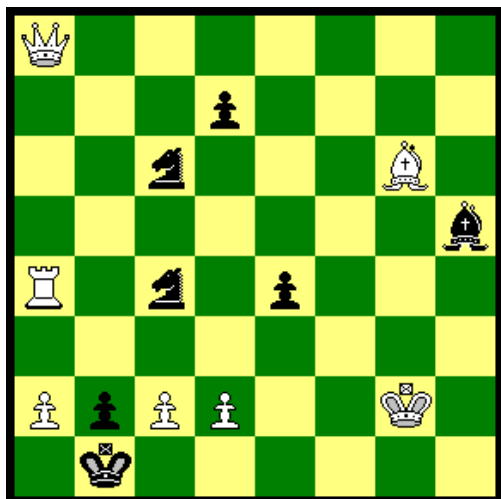
26.
 Csák-Majoros Tourney, 1999
 4th Honorable Mention

h#2 10+8

- A: diagram, B: wTe2 → e8

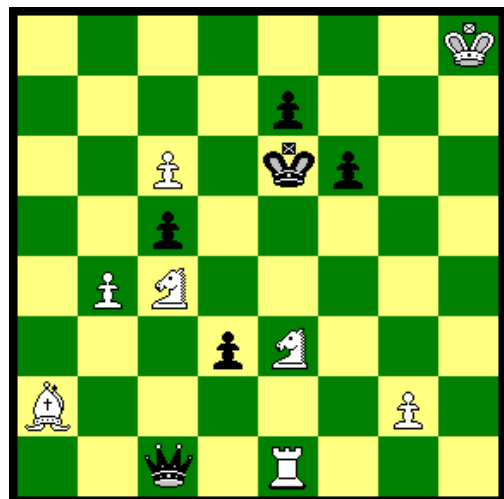
27.
 LMP Tourney, 2004-2005
 4th Place

h#2 7+7

2 solutions

28.
 StrateGems, 2007
 4th Honorable Mention

h#2 8+6

- A: diagram, B: bPe7 → f7

25.

A: 1. Kd3 La4 2. Td4 Lc2#

B: 1. Te4 Tc6 2. De3 Td6#

C: 1. Sbd3 Sc5 2. Lc3 Sb3#

26.

A: 1. Se3 Sc2 2. Kxe4 Se1#

B: 1. Le7 Sb5 2. Kxe5 Sc7#

27.

I: 1. S6e5 Dxe4 2. Sg4 De1#

II: 1. S4e5 Txe4 2- Sg4 Te1#

28.

A: 1. Dxe3! bxc5
2. De5 Sd6# (Se3?)

B: 1. Dxc4! g4
2. Dd5 Sf5# (Sc4?)

29.

A: 1. Lc3 Kf2 2. Kd4 Td8#

B: 1. Lc3 Te5+ 2. Kd4 Sf3#

C: 1. Lc3 Sf4+ 2. Kd4 Te4#

D: 1. Lc3 Sb4+ 2. Kd4 Le3#

30.

I: 1. - Lc4+ 2. dxc4 Tfe7
3. Lf3 Txe3#

II: 1. - fxe3 2. dxe3 Tf4
3. Lc3 Le4#

31.

A: 1. Td3 Se2 2. Td8 Sxg3
3. Tf8 Kxh2! 4. Tf7 Se4#

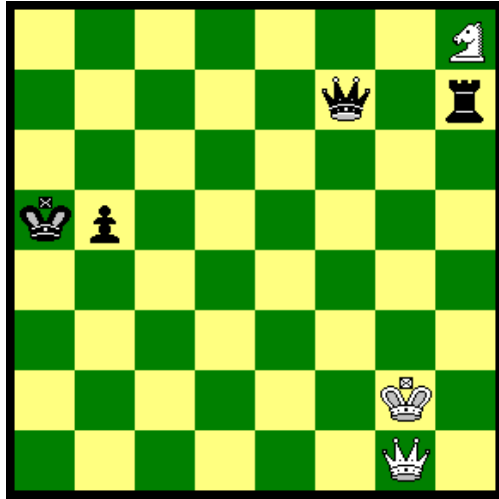
B: 1. Ld1 Sf3 2. La4 Sxh2
3. Le8 Kg1! 4. Lf7 Sg4#

32.

A: 1. Txf4 Sxe3 2. Tf5 Sd5
3. Lh6 g3 4. Tg5 Sf4#

B: 1. Kf7 Sh6+ 2. Ke8 f5
3. Td7 fxe6 4. Tf8 exd7#

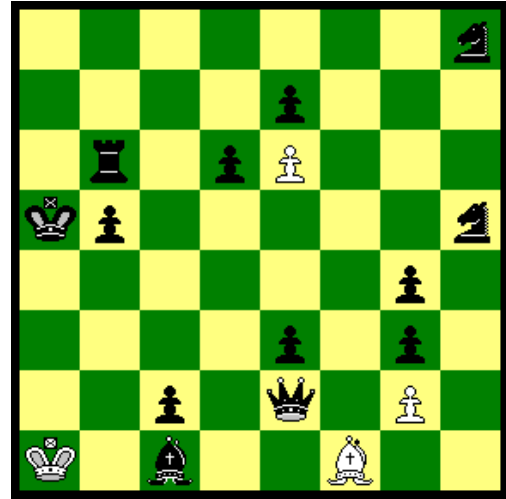
33.
Ural Problemist, 2004

series s#12

3+4

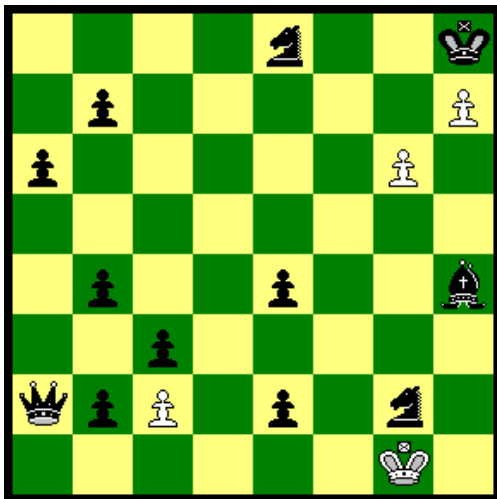
34.
idee & form, 2004

series s#23

4+13

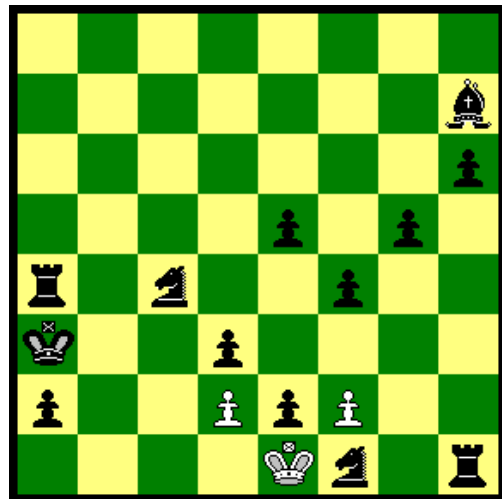
35.
Umenie 64, 2004
Commendation

series s#29

4+12

36.
Pat a Mat, 2005

series s#30

3+13

33.

1. Sg6
2. Sf4
4. Ke4
5. Se6
6. Kd5
7. Kc6
8. Sc7
9. Kb7
10. Ka8
11. Sd5
12. Da7+
- Dxa7#

34.

3. Kc3
5. Ke4
7. Kg5
9. Kh7
11. Kf8
12. Kxe7
13. Kf8
15. e8D
16. Dxe3
17. Dxc3
18. Dxd6
19. g3!
20. Lg2
22. Lg8
23. Da3+
- Lxa3#

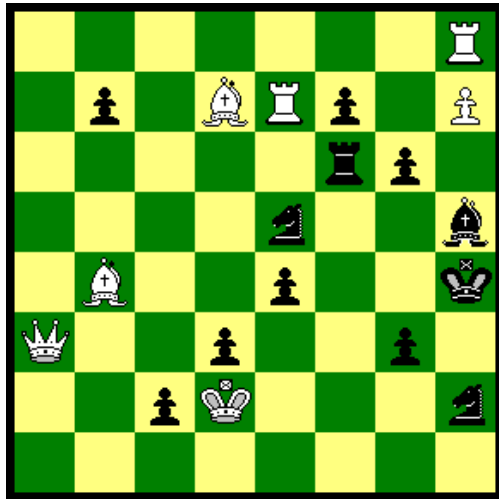
35.

1. Kh2
4. Kf5
5. Ke5!
6. Kd4
9. Ka7!
10. Kb8
12. Kd7
13. Kxe8
15. Kd6
17. Kxb4
18. Kxc3
19. Kd2!
22. c6
23. cxb7
24. b8L!
26. Lxh4
28. La3
29. Lxb2+
- Dxb2#

36.

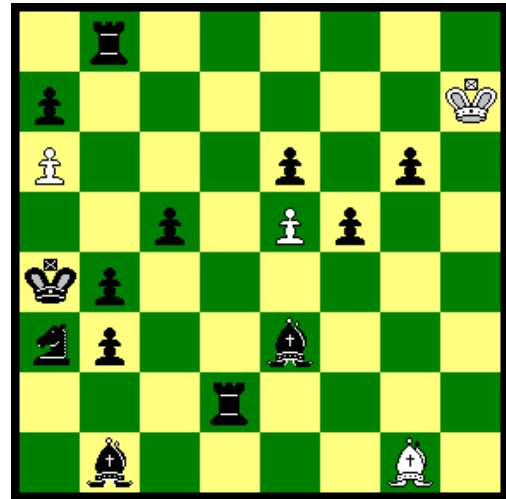
1. f3
4. Kxh1
9. Kxh6
10. Kxh7
14. Kxd3
15. Kc2!
20. d8S!
22. Sxf4
23. Sd3
24. f4
25. fxe5
28. e8S!
30. Sxc4+
- Txc4#

37.
The Problemist, 2005
Co-author: György Bakcsi

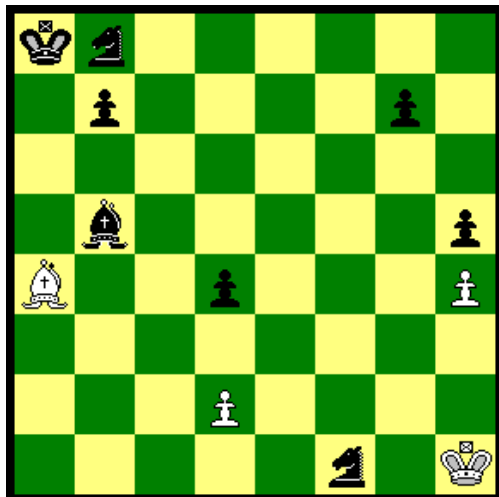
series s#11 7+12

38.
StrateGems, 2006

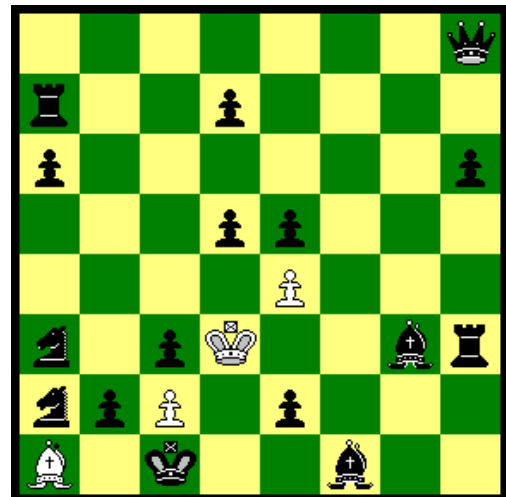
series s#18 4+13

39.
StrateGems, 2007

series s#20 4+8

40.
Problemblad, 2007

series s=33 4+16

37.

1. Ta8!
2. h8S!
3. Sxf7
4. Sg5
5. Th7
6. Le7
7. Db4
8. Ta1!
9. Th1!
10. Ke1
11. Sf3+ Sxf3#

38.

2. Lh4
4. Lxc5
5. Lxa7
6. Lb6
8. a8L!
10. Lxe6
11. Lxf5
14. e8T!
16. Tc2
17. Ta2!
18. Ld7+ Txd7#

39.

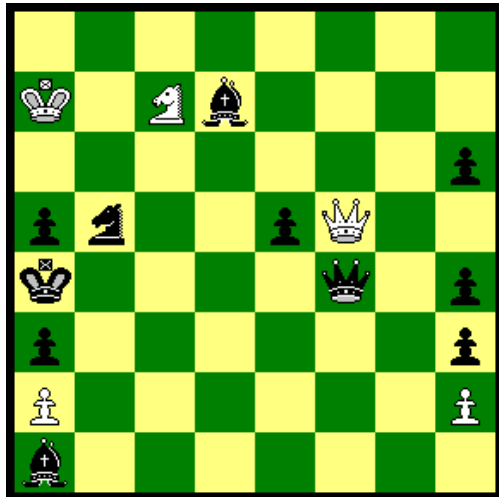
2. Lxh5
3. Le8
7. h8L!
8. Lxg7
9. Lxd4
10. Lg1!
15. d8T!
17. Txb7
18. Th7!
19. Th8
20. Lc6+ Lxc6#

40.

3. Kg4
6. Kf7
9. Kc5
11. Ka5
14. Kxa2
16. Kxc3
17. Kd3!
20. c6
21. cxd7!
22. d8T
24. Txb2
25. Txe2!
26. Lxe5
27. Lxg3!
31. e8D
32. Da4
33. Dc2+ Sxc2=

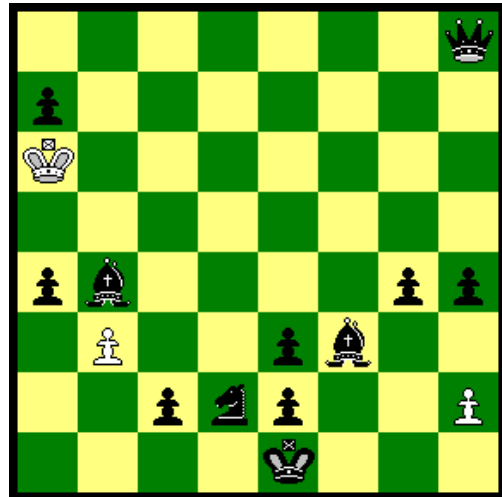
K-rundlauf

41.
Šachové Umění, 2004

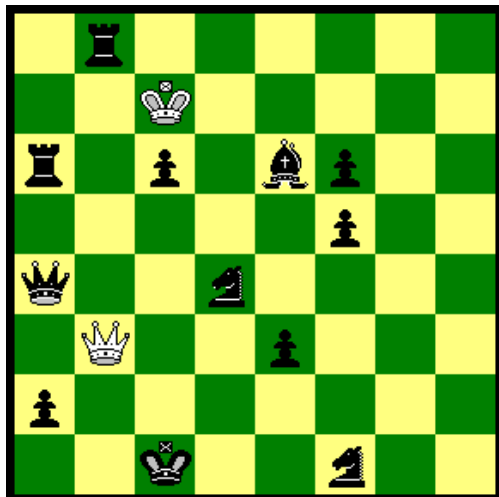
series s#19 5+11
Circe + Madrasi

42.
Thema Danicum, 2004
Co-author: Zoltán Laborczi
1st Prize

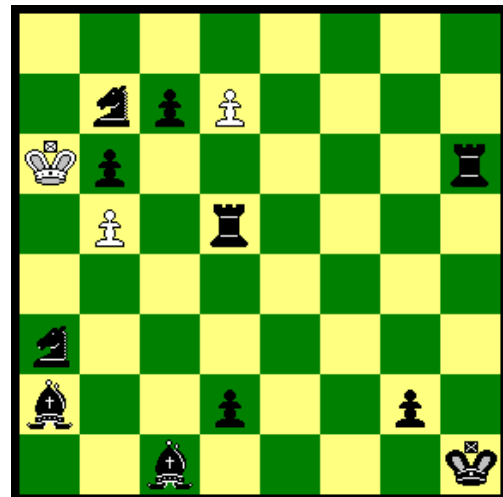
series s#42 3+12
Circe + Madrasi

43.
Umenie 64, 2005

series s#34 2+12
Circe + Madrasi

44.
StrateGems, 2005

series s#15 3+11
Circe

41.

2. Kc5 4. Kd3 6. Kb1
7. Kxa1(Lf8) 8. Kb1
11. Ke4 12. Kxe5(Pe7)
13. Kxf4(Dd8) 15. Kxh3(Ph7)
16. Kxh4 17. Kh5 18. h4!
19. Dg4+ Lxg4(Dd1)#
[20. Kxg4(Lc8+)??]

42.

1. Kb5! 2. Kxa4
3. Kb5! (Kxb4[Lf8]??)
5. Kxa7 7. Kc7 9. Ke6
11. Kf4 12. Kxe3(Pe7)!
14. Kf5 16. Kd7 18. Kb6
20. Kxb4(Lf8)! 21. Kc5
26. b8T! 27. Txf8
28. Txh8(Dd8) 29. Txh4(Ph7)
30. Txh7 31. h4! 32. Tf7! (h5??)
33. h5! 36. h8D 37. Kd4!
38. Ke3 39. Tf8! 40. Dh3
41. Tf4 42. Df1+ Sxf1(Dd1)#
[42. exf1/Kxf1(Dd1+)??]

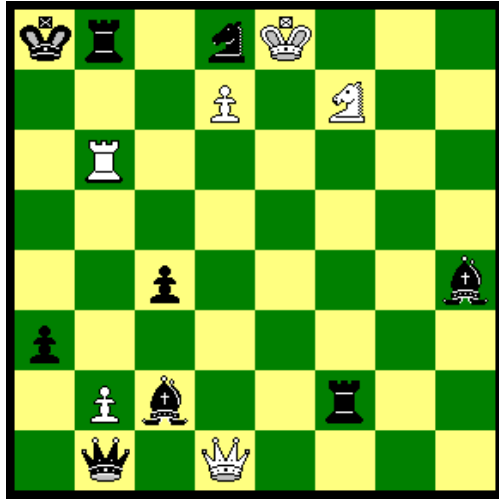
43.

3. Kxf6(Pf7) 5. Kh4
8. Kxf1(Sg8)! 10. Kg3
15. Kxb8(Th8)! 17. Kd6
20. Ka3 21. Kxa2(Pa7)!
25. Kd6 28. Kxa6(Ta8)
30. Kxa4(Dd8)! 33. Ka1
34. Dc2+ Sxc2(Dd1)#
[34. Kxc2(Dd1+)??]

44.

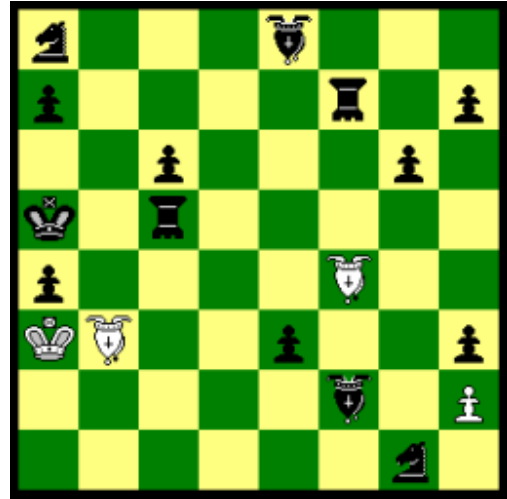
1. d8L! 3. Lxh6(Th8)
5. Lxb6 6. La7 7. b6
8. bxc7 9. c8T! 11. Txa2(Lc8)
12. Txd2(Pd7) 13. Txd5(Ta8)
14. Td6 15. Th6+ Txh6(Ta1)#
[15. - Lxh6(Ta1+)??]

45.
Probleemblad, 2006

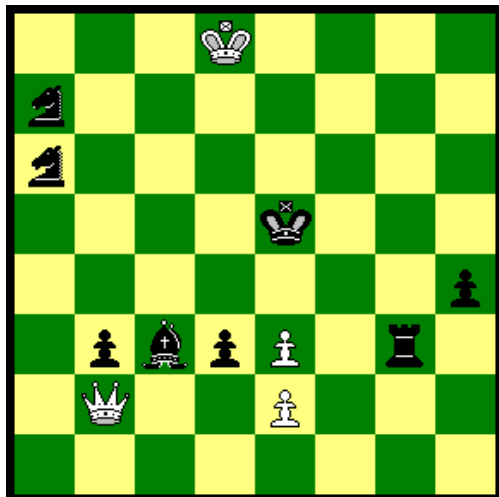
series s#21 6+9
Circe + Madrasi

46.
Pat a Mat, 2007

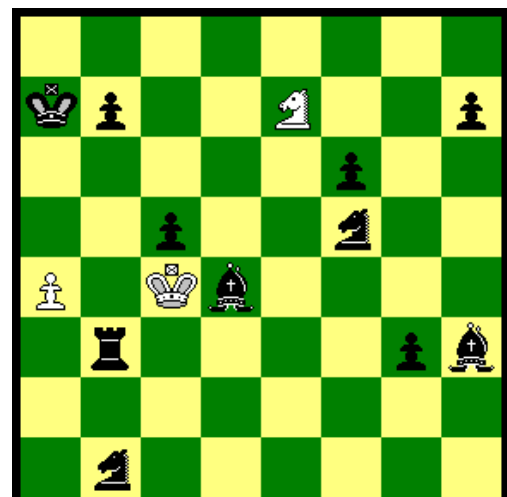
series s#27 4+14
Anticirce Calvet
c5, f7 = Rookhopper (TH)
b3, e8, f2, f4 = Bishophopper (LH)

47.
Die Schwalbe, 2007

series s#23 4+8
Circe

48.
StrateGems, 2009

series s=30 3+11
Circe + Madrasi

45.

3. Kh6 5. Kxh4(Lf8)
7. Kxf2(Th8) 9. Kd4
12. Kc7 13. Kxd8 14. Ke8
15. d8L! 17. Lc1 18. Dd7!
20. Ld8 21. Da4+ Lxa4(Dd1)#
K-rundlauf

46.

2. Kc2 3. LHd1! 6. Kf5
8. Kxh3(Ke1)! 10. h5
11. hxg6(Pg2) 16. g8T!
18. Td6 19. LHc7 20. Td8
21. Txa8(Th1) 23. Tb4
25. Txa7(Ta1)
27. Tb6+ THxc7(THc1)#

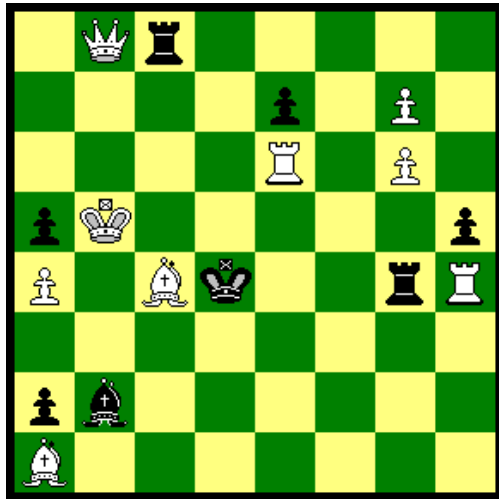
47.

1. e4 2. e3 3. Dh2
4. Dxh4(Ph7) 5. Dxh7
6. Dxa7(Sb8)! 9. Kb6
12. Kxc3(Lf8)! 14. Ke1
16. Kxg3(Th8) 19. Kg6
22. Kd8 23. De7+ Lxe7(Dd1)#
K-rundlauf

48.

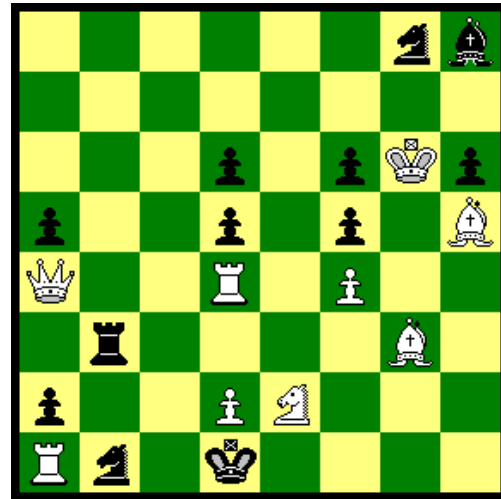
3. Kf7 4. Kg7 8. Kxh3(Lc8)!
11. Ke4 13. Kd6 15. Kxc8
18. Kxf5(Sg8) 19. Ke6
21. Kxg8 26. Kxb3(Ta8)!
28. Kb5 29. Ka5
30. Sc6+ bxc6=

49.
The Problemist, 2002
Commendation

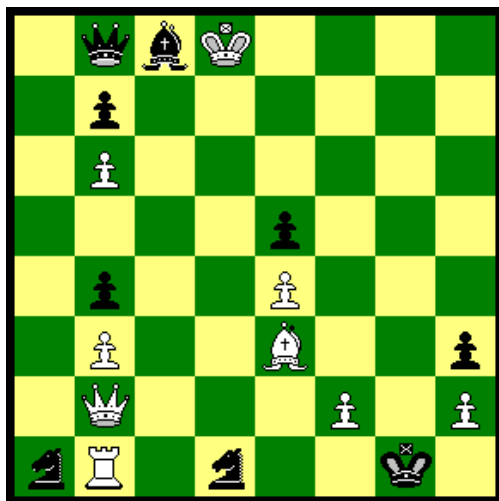
series h=7 9+8
A: diagram, B: bTc8 = bSc8

50.
Harmonie, 2003

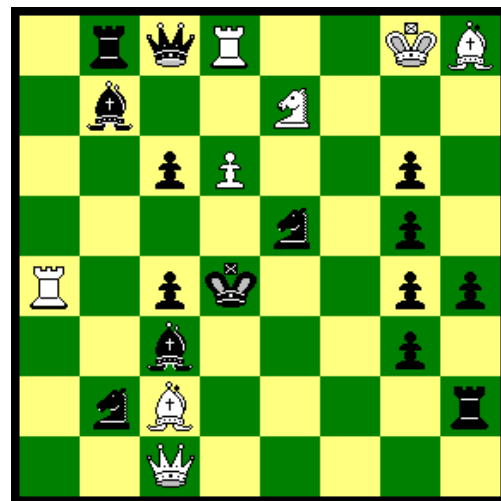
series h=18 9+12

51.
StrateGems, 2004
3rd Prize

series h=12 9+9

52.
Bakcsi-75 Tourney, 2008
1st Honorable Mention

series h=14 8+15

49.

A: 1. Tf8 2. Tf3 3. Tc3
5. Lf4 6. Txc6
7. Txc7 Dh8=

B: 1. Sb6 2. Sd5 3. Sf4
4. Tg3 5. Tc3
7. Ld6 Dd8=

50.

2. Lf8 8. Lc1 10. Sc2
12. Txf4 13. Tf3 14. f4
15. f5 18. Sxd2 Sxf4=

51.

2. Se1 3. Sc3 4. Sxe4
5. Sxf2 6. e4! 7. Dxh2
8. Dh1 9. h2 10. Lh3
11. Lf1! 12. Sg2 Dg7=

52.

1. La8! 2. Tb3 3. Lb4
4. Te3! 5. c3 6. Sc4 7. Lxd6!
8. c5 9. Lh1 10. g2 11. g3
12. Dh3 13. g4 14. g5 Dg1=

53.

1. bxa1L! 2. Lxe5 3. a1L!
4. Ld4 7. c1L! 8. Lf4
11. g1L! 12. Tg2 13. Th2
14. Th1 15. h2 16. f2+ Ke2=

54.

1. dxe1L! 2. Lxf2 3. Ld4
5. fxg1S! 6. Se2 7. Sf4
10. g1T! 11. Tg5 12. Tf5
17. g1D! 18. Dg8 20. Sxb3
21. Sa1! 22. Da2 23. b3
24. c2+ Kc1=

AUW

55.

A: 1. Tb1 Txc6 2. Txb5 Txc3
3. Lxa7 Txf3 4. Ld4 Tf4=

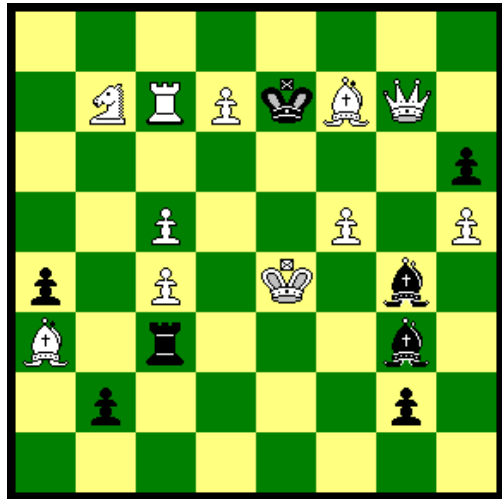
B: 1. Tc1 Lxc6 2. Tc2 Lxd5
3. Lb6 Lxf3 4. Lxa5 Ld1=

56.

A: 1. Lc3 Lxg2+ 2. Kc4 Lxb7
3. Sc8 Lxc8 4. Sd5 Le6=

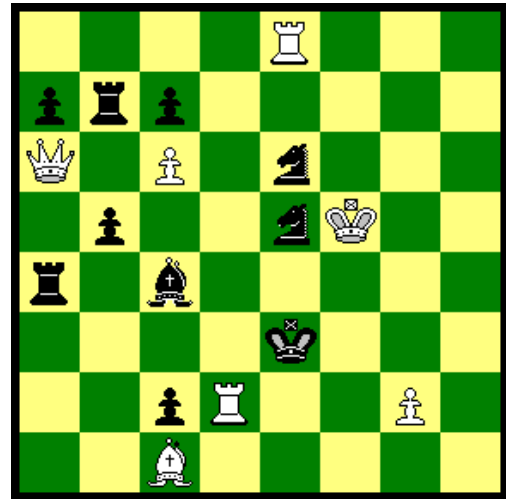
B: 1. Sf5 Dxc2+ 2. Ke6 Dxb7
3. Lh2 Dxb6+ 4. Ld6 Dc6=

57.
StrateGems, 2003
1st Honorable Mention

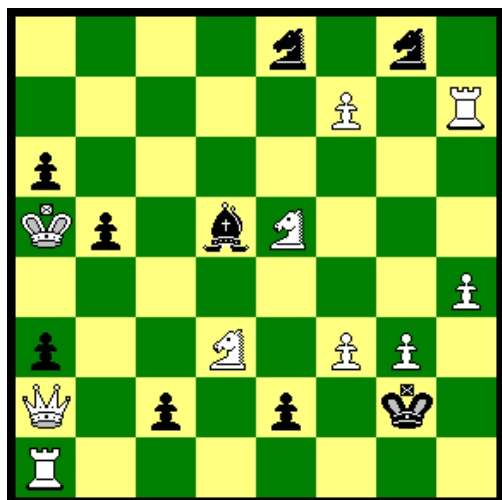
h=4 11+8
2 solutions

58.
StrateGems, 2003
3rd Honorable Mention

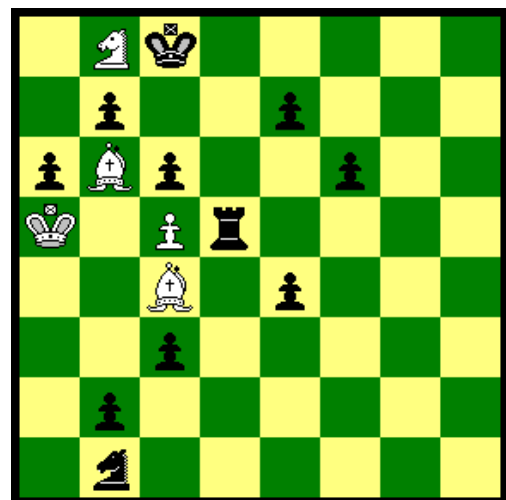
h=4 7+10
A: diagram, B: bPa7 → a3

59.
Hungarian Chess Association
Tourney, 2004
2nd Prize

h=4 10+9
A: diagram, B: wSe5 → f5

60.
StrateGems, 2006
1st Honorable Mention

h=6 5+11

57.

I: 1. Tf3 Dxb2 2. Txf5 Dxc2
3. Txc5 Dxc3 4. Lxd7 Dg7=

II: 1. Le2 Dxc3 2. Lxc4 Dxc2
3. Lxf7 Dxb2 4. Txc5 Dg7=

D-rundlaufs

58.

A: 1. Sd7 Dxb5 2. Sb6 Dxc4
3. Sa8 Dxa4 4. Tb6 Dxa7=

B: 1. Sc5 Dxb7 2. Sb3 Dxb5
3. Sa1 Dxa4 4. Lb3 Dxa3=

59.

A: 1. c1L fxe8D 2. Lg5 Dxb5
3. Lxh4 Dxd5 4. Lxg3 Dxc8=

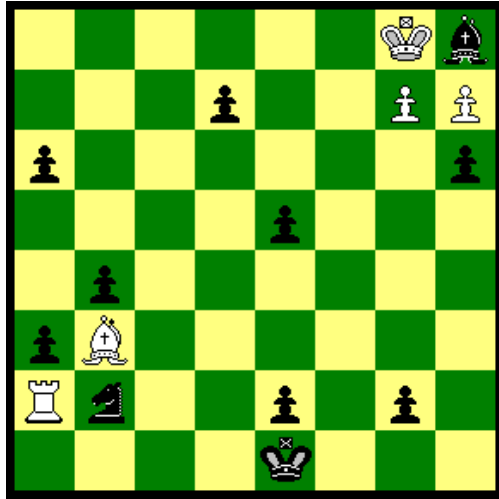
B: 1. e1S fxg8D 2. Sxf3 Dxe8
3. Sxh4 Dxb5 4. Sf3 Dxd5=

60.

1. Sd2 Sd7 2. Sf3 Sxf6
3. Se5 Sxe4 4. Sd7 Sxc3
5. Sb8 Sb1 6. Td7 Le6=

bSb1 ↔ bSb8

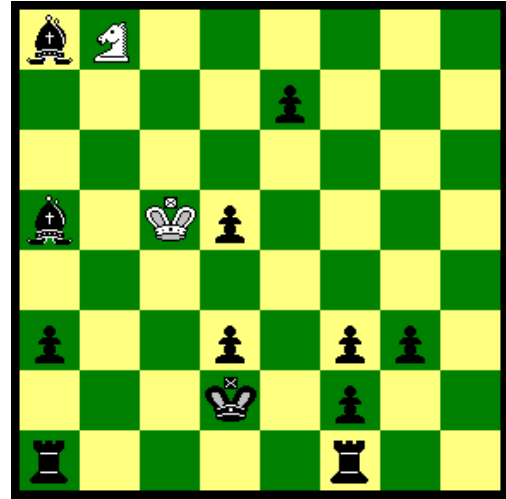
61.
Probleemblad, 2007

h=6

5+11

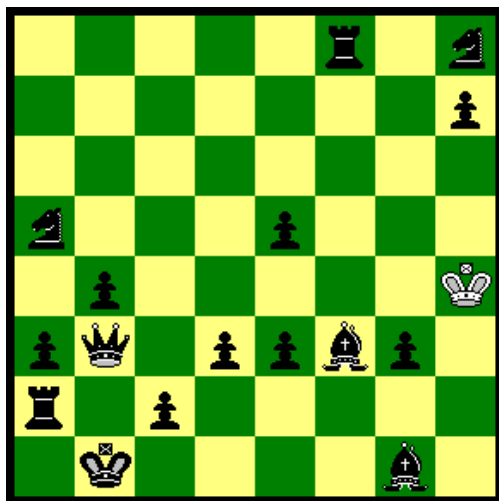
62.
Probleemblad, 2008

h=8

2+12

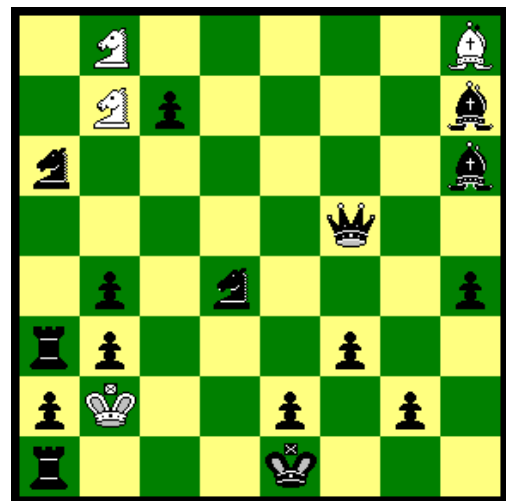
63.
StrateGems, 2009

h=11

1+16

64.
StrateGems, 2009
Co-author: R. Tomašević

h==11

4+16

61.

1. g1L! gxh8D
2. Le3 Dxe5
3. Lc1 h8T!
4. Kd2 Txh6
5. e1S! Txa6
6. Sed3 Td6=

Mixed AUW

62.

1. Tg1! Sc6
2. Taf1 Sxe7
3. Kd1 Sxd5
4. Le1 Sf4
5. d2 Se2!
6. fxe2 Kb4
7. Lh1 Kxa3
8. g2 Kb2=

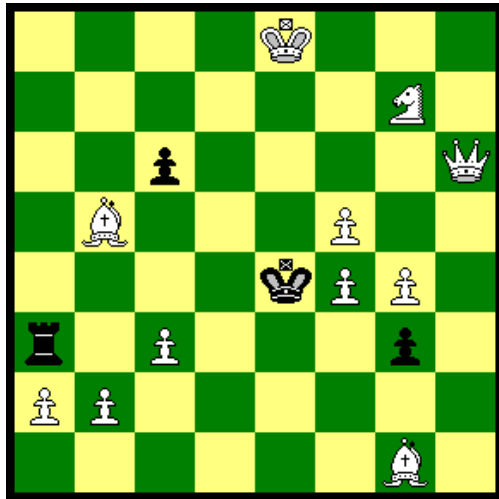
63.

1. Ld1 Kg5
2. Tf2 Kh6
3. Td2 Kxh7
4. e2 Kxh8
5. Ld4 Kg7
6. La1! Kf6
7. Tb2 Kxe5
8. Da2 Kf4
9. Sb3 Kxg3
10. Sc1 Kf2
11. b3! Ke1=

64.

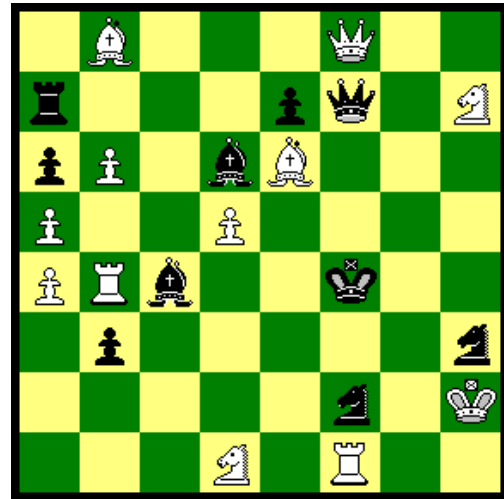
1. Le3 Sd6
2. Lg1 Sxf5
3. f2 Sxd4
4. Lb1 Sc2+!
5. bxc2 Sxa6
6. Th3 Sxc7
7. Th1 Sd5
8. h3 Se3
9. h2 Sf1!
10. gxf1T Lc3+
11. bxc3+ Kc1==

65.
 Probleemblad, 2001
 2nd Honorable Mention

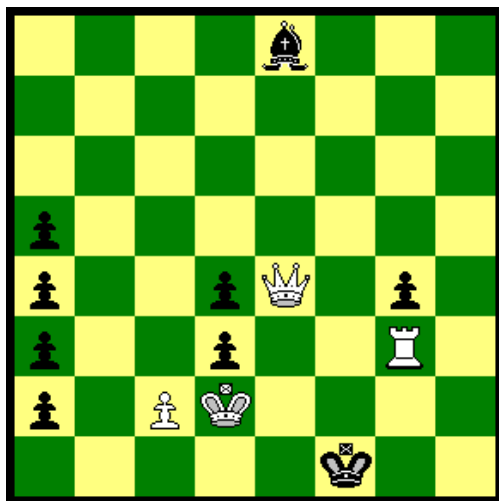
series h=8 Circe 11+4
 A: diagram, B: bPg3 → g2

66.
 Probleemblad, 2003

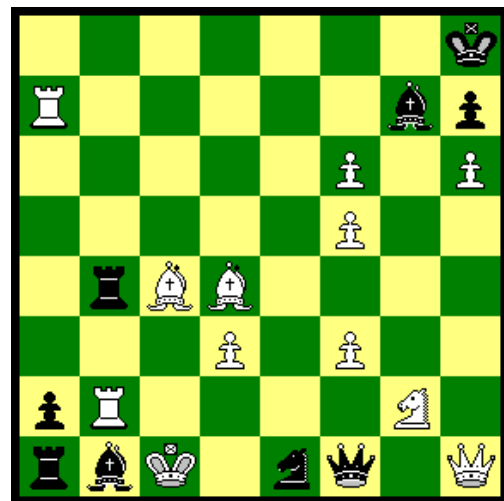
series h=14 Circe 12+10

67.
 Pat a Mat, 2003
 Commendation

series h=19 Madrasi 4+9

68.
 Shahmatnaja Poesija, 2003
 Honorable Mention

series h=12 Madrasi 12+9

65.

- A: 1. Txc3(Pc2) 2. Td3 3. Td6
4. Tg6 5. Txc4(Pg2) 7. Td6
8. Td5 Lxc6(Pc7)=
- B: 1. Txa2 2. Ta1 3. Txc1(Lc1)
5. Td7 6. Txc7(Sg1) 7. Td7
8. Td5 Dxc6(Pc7)=

66.

1. Sg5 2. Se4 4. Lf3 5. Sd3
6. Se5 7. Lc5 8. Lf2 9. Lh4
10. Lf6 11. De8 12. Dxa4(Pa2)
14. Da8! axb3(Pb7)=
[15. Dxb8(Lc1)+??]

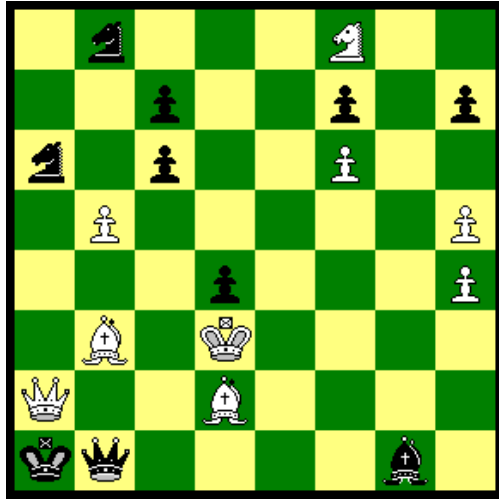
67.

1. a1D 3. Df7 5. a1D 6. Da3
7. Dc5 10. a1D 12. Dd7
16. a1D 17. Da6 18. Df6
19. Df2+! Df5=

68.

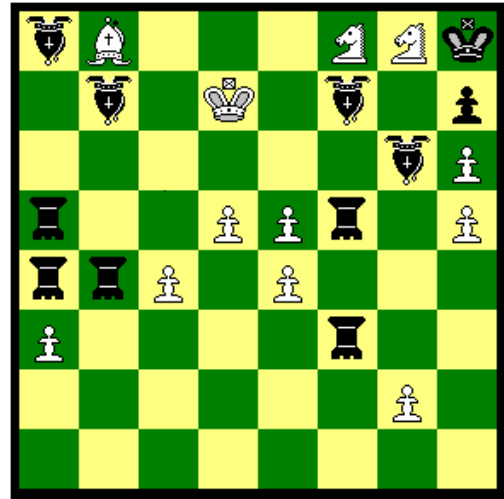
2. Ld6 4. Lg1 5. Dxd3 6. Db3
8. Txf5 9. Txf6 10. Txc6
11. Tb6 12. Dc2+! Dxc7=

69.
StrateGems, 2004

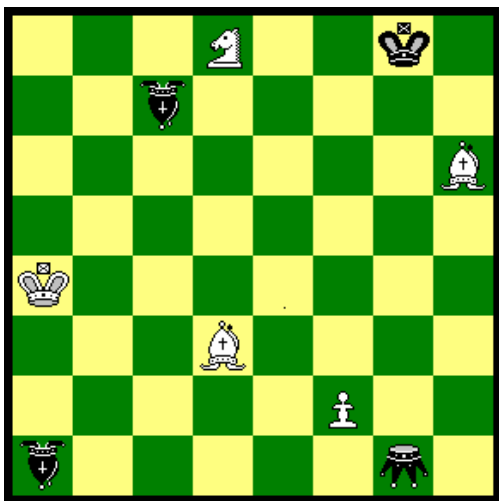
series h=20 Madrasi 9+10

70.
Pat a Mat, 2006

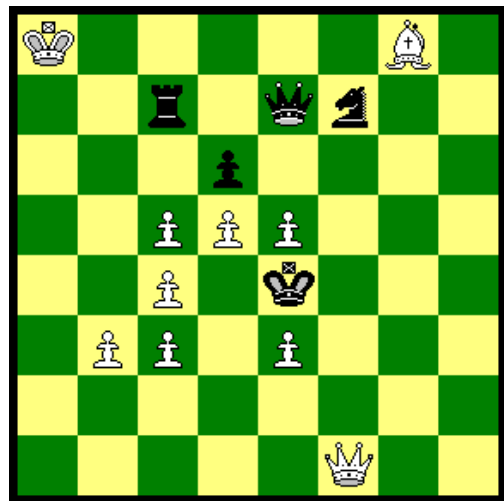
series h=8 Anticirce Calvet 12+11
a4, a5, b4 f3, f5 = Rookhopper (TH)
a8, b7, f7, g6 = Bishophopper (LH)

71.
Die Schwalbe, 2008
Co-author: Arnold Beine

series h=12 5+4
g1 = Grasshopper (G)
a1, c7 = Bishophopper (LH)

72.
Probleemblad, 2009

series h=10 Circe 10+5

69.

- 2. Lxh4 3. Lxf6 4. Lg5
- 9. f1S! 11. Sxh5 12. Sf6
- 17. h1D! 19. Db2
- 20. Sc5+ Sd7=

Double excelsior

70.

- 1. THxa3(Tha1) 2. THxc4(THc1)
- 3. THxb8(THb1) 4. LHxe4(LHe1)
- 5. THxd5(THd1) 6. LHxg2(LHg1)
- 7. THxf8(THf1)
- 8. LHxh5(LHh1) Ke8=

71.

- 1. Ge3 2. Gc3 3. LHd4 4. Ge5
- 5. LHf6 6. Gg7 7. LHh8
- 8. Gb7 9. Gd7 10. Gd2
- 11. Gd4 12. Gg1 f3!=

G-rundlauf

72.

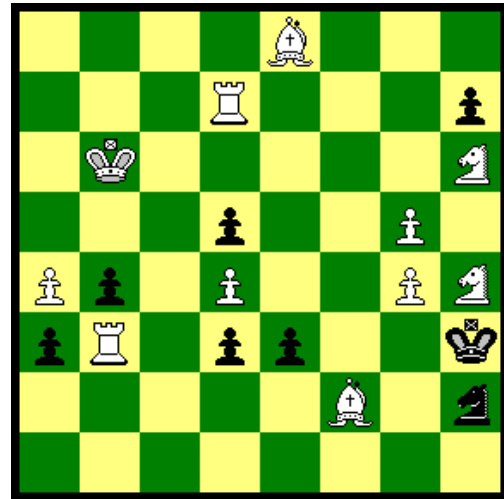
- 1. Dh4! 2. Sg5 3. Tf7
- 4. Txf1(Dd1) 5. Tf2 6. Td2
- 7. Txd5(Pd2) 8. Kd3 9. Dd4!
- 10. Se4 Lh7=

73.
 Problemkiste, 2009

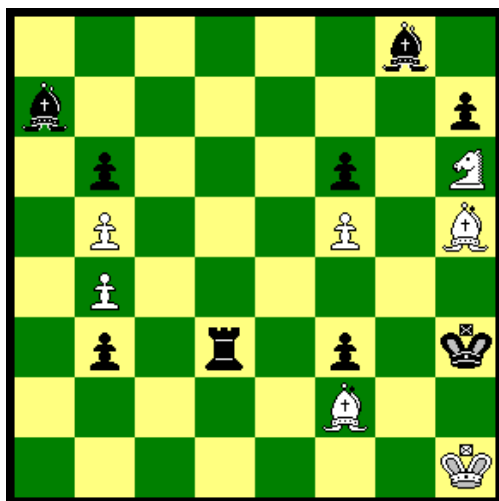
Series h=14 Anticirce Calvet 8+8
 b5, d1, d7, h7 = Rookhopper (TH)
 c1, c2, e8, g8 = Bishophopper (LH)

74.
 Barna – Zoltán Memorial, 2009
 7th Honorable Mention

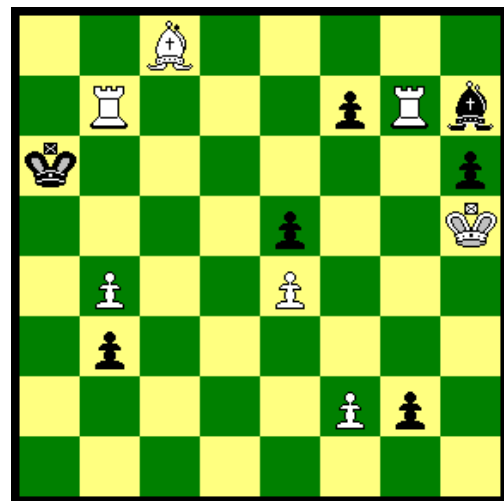
series h=8 Circe 11+8
 2 solutions

75.
 The Problemist, 2001

h=4 Circe 7+9
 A: diagram, B: bLa7 → h8

76.
 Variantim, 2001
 2nd Prize

h=4 Circe 7+7
 A: diagram, B: wTg7 → e7

73.

1. THg1 2. THe1! 5. Kc4
7. Kb6 9. Ka8! 10. LHf7
11. LHd5 12. LHb7!
13. Lxc2(Lc8)
14. Txc1(Th8) Se5=

74.

- I: 2. d1L! 3. Le2 4. Lb5
5. Lxa4(Pa2) 6. Lxd7(Th1)
7. Le6 8. Lg8 Lf7!=
- II: 2. e1D! 3. De7 4. Dxd7(Th1)
5. Dxa4(Pa2) 6. Dd7
7. Df7 8. Dh5 Lg6!=

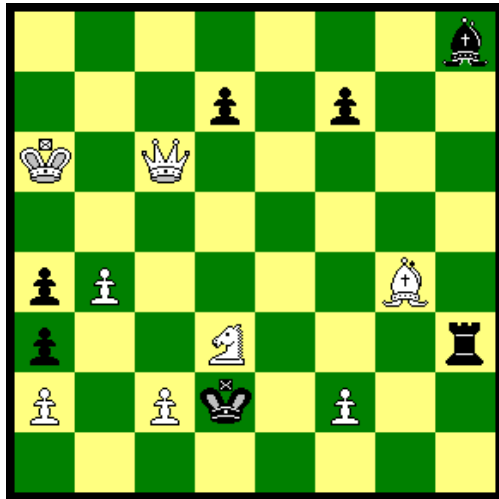
75.

- A: 1. Ld5 Lf7 2. La8 Lxb3(Pb7)
3. Td8 Le6 4. Tb8 Lc8!=
- B: 1. Td4 Lxf3(Pf7)
2. Txb4(Pb2) Lh5
3. Tg4 Le1! 4. Tg7 Lg6!=

76.

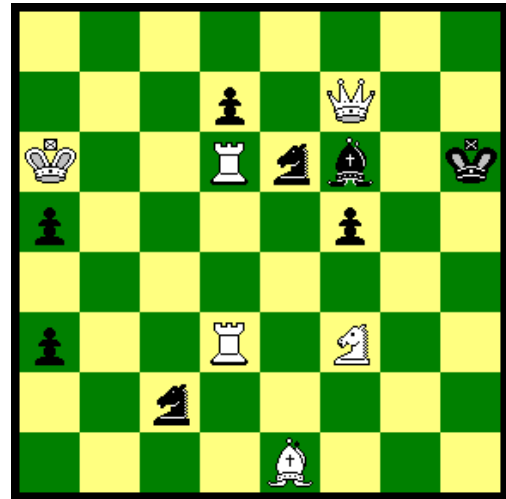
- A: 1. g1L! Txh7 2. Lxf2 Txf7
3. Ld4 Tf2 4. La1 Tb2!=
- B: 1. g1T! Le6 2. Tg8 Lxb3
3. Th8 Lxf7!
4. Lg8 Kxh6 (Ph7)=

77.
StrateGems, 2002
Commendation

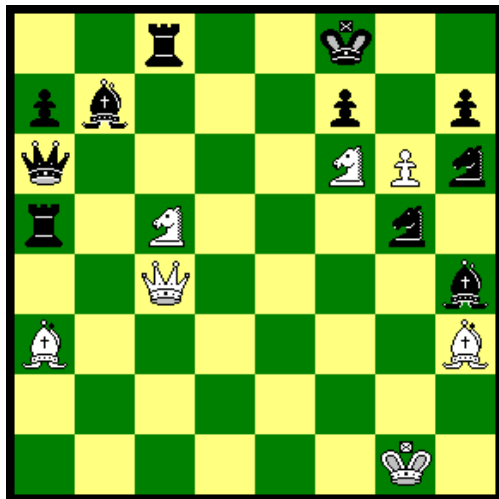
h=4 Circe 8+7
2 solutions

78.
Feenschach, 2003

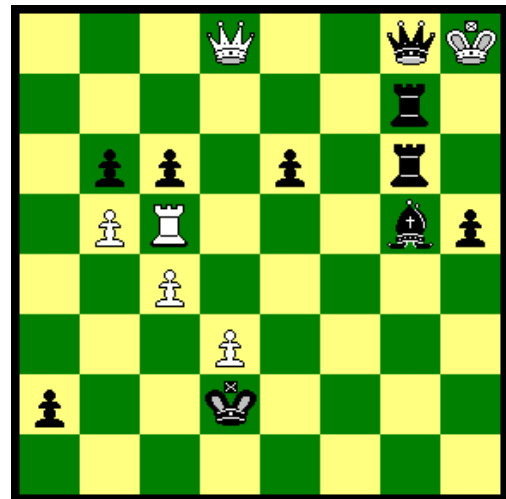
h=4 Circe 6+8
2 solutions

79.
Die Schwalbe, 2004

h=4 Circe + Madrasi 7+11

80.
The Problemist, 2010

h=9 Anticirce Calvet 6+10

77.

I: 1. Le5 Dxa4(Pa7)
2. Th8 Dxd7 3. Ta8 Dxf7
4. Lb8 Dc7!=

II: 1. Th1 Dxd7 2. Ta1 Dxf7
3. Txa2 Db3! 4. La1 Db2!=

78.

I: 1. Sf4! Txa3(Pa7)
2. Sxe1(Lc1) Txa5
3. Sg2 Ta2 4. Sh4 Th2=

II: 1. Lh4! Lxa5(Pa7)
2. Se1 Lb4
3. Sxd3(Th1) Lxa3
4. Sf4 Lc1=

79.

1. Sg8! Sxa6(Dd8)+
2. Ke8 Dxb4(Lf8)
3. Ta8 Dxb5(Sb8)
4. Lc8 Dxa5(Th8)=

80.

1. Kc2! d4 2. Ld2 d5
3. Tg1 dxe6(Pe2)!
4. Ta1 Td5 5. Tgg1 c5
6. Tgb1 cxb6(Pb2)!
7. Dg1 Dh4 8. Dc1 Td8
9. Kd1 bxc6(Pc2)!=

Itt szeretnék köszönetet mondani Durham Dávid sakkszerző mesternek e füzet elkészítéséhez nyújtott baráti segítségéért.

Érsek Tibor

I wish to extend my thanks to David Durham for his kind help in the preparation of this booklet.

Tibor Érsek

TARTALOM

Előszó (Szabó Tibor)	3
Foreword	5
A) Hagyományos feladványok (1-32. sz.)	6
1. Kétlépéses mattfeladványok (1-8. sz.)	6
2. Három- és többlépéses mattfeladványok (9-16. sz.)	10
3. Önmatt-feladványok (17-24. sz.)	14
4. Segítőmatt-feladványok (25-32. sz.)	18
B) Tündérfeladványok (33-80. sz.)	22
1. Sorozatlépő önmatt- és önpattfeladványok (33-48. sz.)	22
1.1. Tündérbábok és egyéb feltételek nélkül (33-40. sz.)	22
1.2. Tündérbábokkal vagy/és egyéb feltételekkel (41-48. sz.)	26
2. Segítőpatt-feladványok tündérbábok és egyéb feltételek nélkül (49-64. sz.)	30
2.1. Sorozatlépők (49-54. sz.)	30
2.2. Nem sorozatlépők (55-64. sz.)	32
3. Segítőpatt-feladványok tündérbábokkal vagy/és egyéb feltételekkel (65-80. sz.)	38
3.1. Sorozatlépők (65-74. sz.)	38
3.2. Nem sorozatlépők (75-80. sz.)	42

CONTENTS

Előszó	3
Foreword (Tibor Szabó)	5
A) Orthodox problems (nos. 1-32)	6
1. Direct twomovers (nos. 1-8)	6
2. Direct three- and moremovers (nos. 9-16)	10
3. Selfmates (nos. 17-24)	14
4. Helpmates (nos. 25-32)	18
B) Fairy problems (nos. 33-80)	22
1. Seriesmover selfmates and selfstalemates (nos. 33-48)	22
1.1. Without fairy pieces and other conditions (nos. 33-40)	22
1.2. With fairy pieces and/or other conditions (nos. 41-48)	26
2. Helpstalemates without fairy pieces and other conditions (nos. 49-64)	30
2.1. Seriesmovers (nos. 49-54)	30
2.2. Non-seriesmovers (nos. 55-64)	32
3. Helpstalemates with fairy pieces and/or other conditions (nos. 65-80)	38
3.1. Seriesmovers (nos. 65-74)	38
3.2. Non-seriesmovers (nos. 75-80)	42

